

VII. TASHQI IQTISODIY ALOQALAR

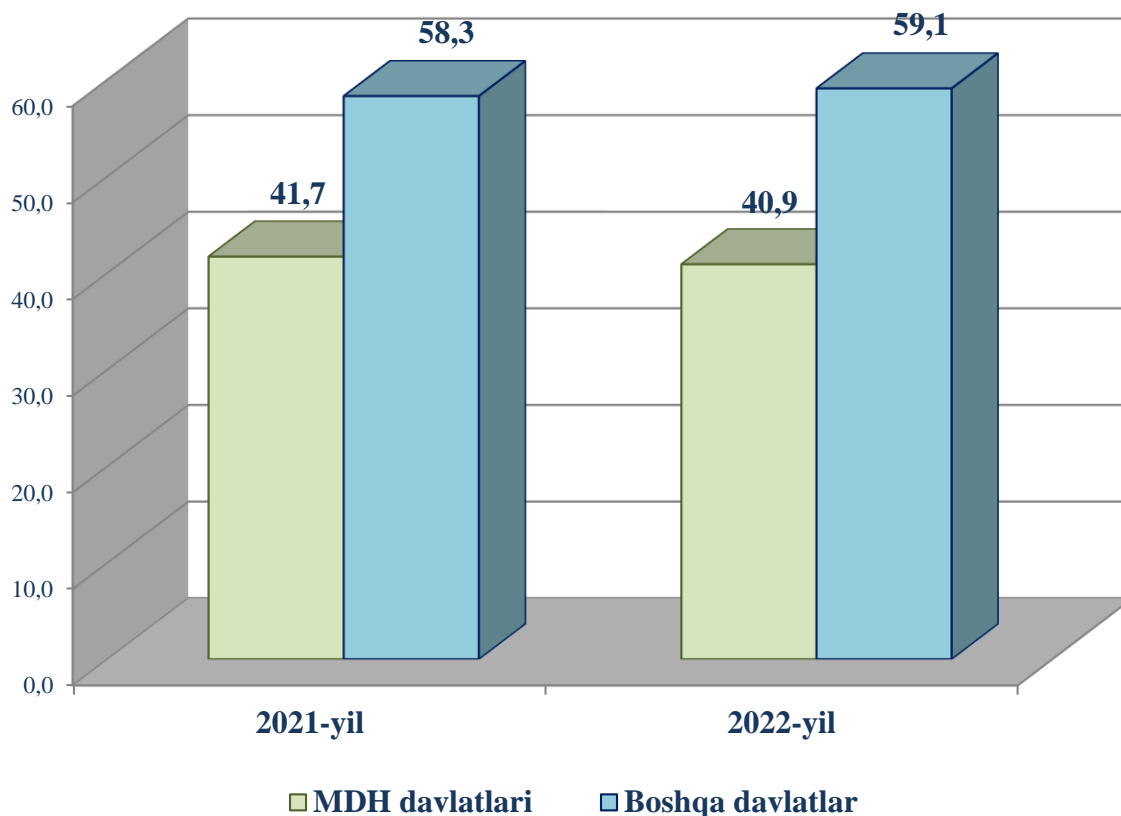
Toshkent shahar tashqi savdo aylanmasi 2022-yil yanvar–dekabr oylarida 19 530,1 mln. AQSH dollari, jumladan eksport 4 616,9 mln. AQSH dollari, import 14 913,2 mln. AQSH dollari tashkil etdi.

Tashqi savdo saldosi -10 296,3 mln. AQSh dollari, shu jumladan MDH davlatlari bilan -3 714,1 mln. AQSH dollari va boshqa davlatlar bilan minus -6 582,2 mln. AQSH dollari tashkil etdi.

Toshkent shahrining tashqi savdo aylanmasi (2022- yil yanvar–dekabr oylarida)

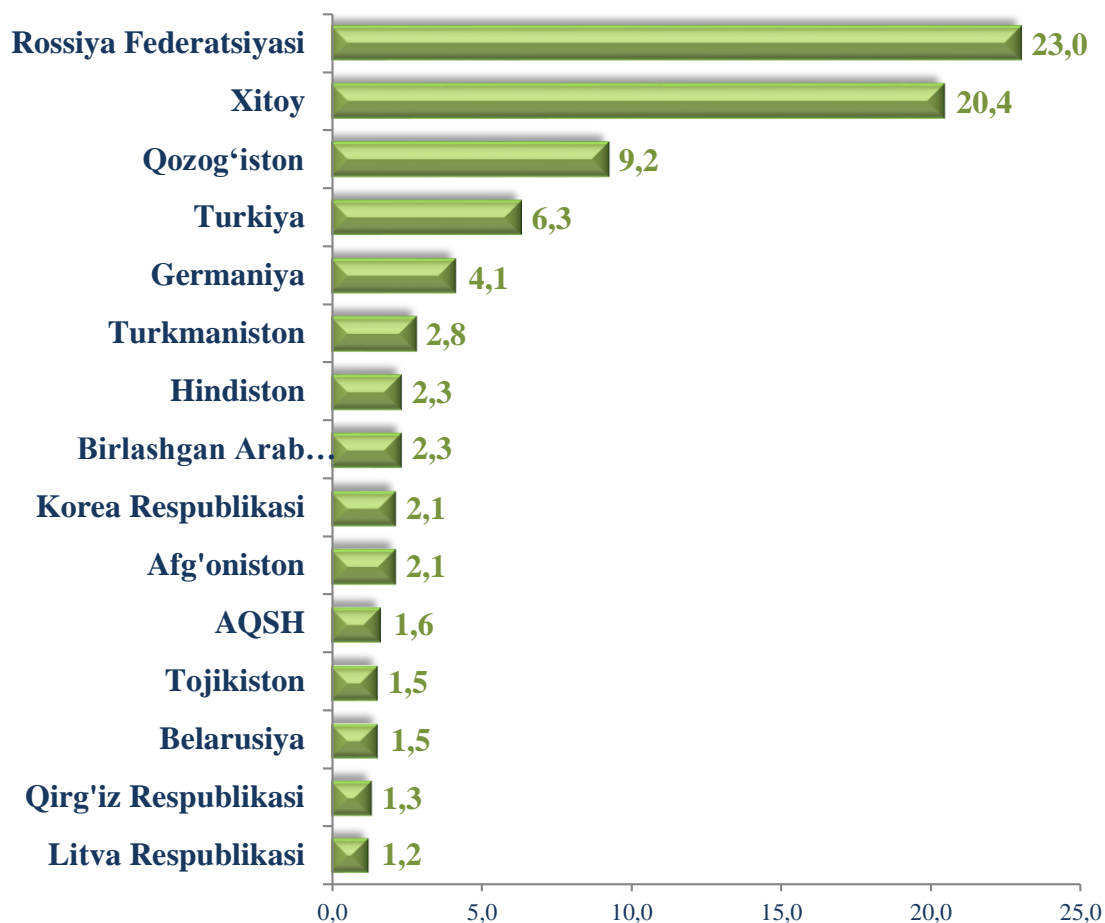
	<i>mln. AQSh dollari</i>	<i>2021- yilning yanvar-dekabrga nisbatan, % hisobida</i>	<i>Jamiga nisbatan ulushi, % hisobida</i>
Tashqi savdo aylanmasi	19 530,1	117,8	100,0
MDH davlatlari	7 990,1	115,5	40,9
boshqa davlatlar	11 540,0	119,4	59,1
Eksport	4 616,9	120,0	23,6
MDH davlatlari	2 138,0	129,1	46,3
boshqa davlatlar	2 478,9	113,1	53,7
Import	14 913,2	117,1	76,4
MDH davlatlari	5 852,1	111,3	39,2
boshqa davlatlar	9 061,1	121,2	60,8
Saldo	-10 296,3	X	X
MDH davlatlari	-3 714,1	X	X
boshqa davlatlar	-6 582,2	X	X

**MDH va boshqa davlatlarning Toshkent shahar
tashqi savdo aylanmasidagi ulushi, foizda**
(2022- yil yanvar-dekabr)

Toshkent shahrining 2022-yil yanvar-dekabr holatiga tashqi savdo aylanmasidagi ulushining 40,9 % MDH davlatlariga to‘g‘ri keladi, qolgan 59,1 % boshqa davlatlar hissasiga to‘g‘ri keladi. Bu ko‘rsatkichlar 2021-yilda mos ravishda 41,7 % MDH davlatlariga to‘g‘ri kelgan bo‘lsa, qolgan 58,3 % boshqa davlatlar hissasiga to‘g‘ri keldi. Toshkent shahrining MDH davlatlari bilan olib borilgan tashqi savdo aylanmasi 2022- yilning yanvar-dekabr holatiga 7 990,1 mln. AQSh dollari tashkil qilgan bo‘lsa, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 115,5 % o‘shish kuzatilgan. MDH davlatlari orasida Rossiya, Qozog‘iston, Turkmaniston, Tojikiston, Belarusiya va Qirg‘iz Respublikasi davlatlari tashqi savdo aylanmasida asosiy hamkorlar hisoblanib, ularning jami tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 39,4 %ni tashkil qiladi, boshqa davlatlar orasida Xitoy, Turkiya, Germaniya, Hindiston, Korea Respublikasi, BAA, AQSH, Afg‘oniston va Litva yetakchi hamkor davlatlar hisoblanadi.

Toshkent shahar tashqi savdo aylanmasida nisbatan katta ulushga ega bo'lgan davlatlar, foizda
(2022- yil yanvar–dekabr oylarida)

Toshkent shahrining 2022- yil yanvar-dekabr holatiga tashqi savdoda eng asosiy hamkor davlatlari Rossiya (23,0 %), Xitoy (20,4 %), Qozog'iston (9,2 %), Turkiya (6,3%) va Germaniya (4,1 %) hisoblanib, ularning jami tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 63,1 % ni tashkil qiladi.

Dunyodagi mamlakatlar orasida eksportda hamkor davlatlar Rossiya, Xitoy, Qozog'iston, Turkiya, Afg'oniston, Tojikiston, Qirg'iz Respublikasi hisoblanib, ularning jami eksportdagi ulushi 71,8 % ni tashkil qiladi, importda esa hamkor davlatlar Rossiya, Xitoy, Qozog'iston, Turkiya, Germaniya, Hindiston va Korea Respublikasi davlatlari hisoblanadi va ularning ulushi 71,0 % ni tashkil qiladi.

**Toshkent shahar tashqi savdo aylanmasida nisbatan katta
ulushga ega bo'lgan davlatlar hajmi**
(2022- yil yanvar–dekabr oylarida)

(mln. AQSH dollari)

	<i>Eksport</i>	<i>Import</i>	<i>Tovar aylanmasidagi ulushi, % hisobida</i>
Rossiya Federatsiyasi	1 025,6	3 474,6	23,0
Xitoy	786,4	3 201,6	20,4
Qozog'iston	376,4	1 419,3	9,2
Turkiya	333,3	902,9	6,3
Germaniya	49,3	758,3	4,1
Hindiston	13,2	441,4	2,3
Koreya Respublikasi	18,9	393,2	2,1
Birlashgan Arab Amirligi	95,2	354,9	2,3
Turkmaniston	90,2	461,1	2,8
AQSH	58,0	251,0	1,6
Afg'oniston	346,8	2,1	2,1
Tojikiston	231,5	57,3	1,5
Belarus Respublikasi	61,5	237,1	1,5

Toshkent shahrining eksport tarkibida qariyb barcha tovarlar va xizmatlar guruhlarini bo'yicha o'sishi kuzatilmoqda. Oziq-ovqat mahsulotlari eksporti o'tgan yilning shu davriga nisbatan 131,4 %, sanoat tovarlari 113,7 % ga o'sgan.

Import tarkibining umumiy hajmidan 29,9 % ni mashina va asbob-uskunalar hamda 19,7 % ni sanoat tovarlari tashkil qiladi.

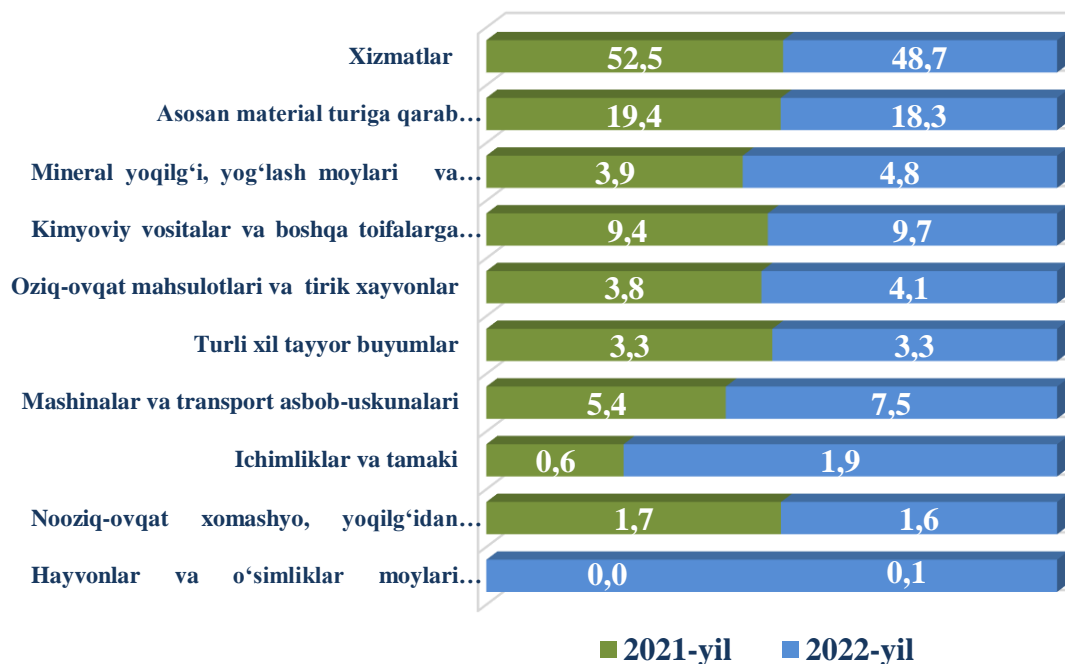
Eksport tarkibi

	<i>Eksportning umumiy hajmidagi ulushi, foiz hisobida</i>		<i>2021 -yil yanvar-dekabrga nisbatan, foiz hisobida</i>
	<i>2021- yil yanvar-dekabr</i>	<i>2022- yil yanvar-dekabr</i>	
Eksport tarkibi	100,0	100,0	120,0
oziq-ovqat mahsulotlari va tirik xayvonlar	3,8	4,1	131,4
ichimliklar va tamaki	0,6	1,9	3,5 m.
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilgʻidan tashqari	1,7	1,6	116,1
Mineral yoqilgʻi, yogʻlash moylari va shunga oʻxshash materiallar	3,9	4,8	146,3
Hayvonlar va oʻsimliklar moylari (yogʻlari), yogʻlar va mumlar	-	0,1	-
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga oʻxshash mahsulotlar	9,4	9,7	1236
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	19,4	18,3	113,7
Mashinalar va transport asbob-uskunalar	5,4	7,5	166,0
Turli xil tayyor buyumlar	3,3	3,3	121,6
Xizmatlar	52,5	48,7	111,4

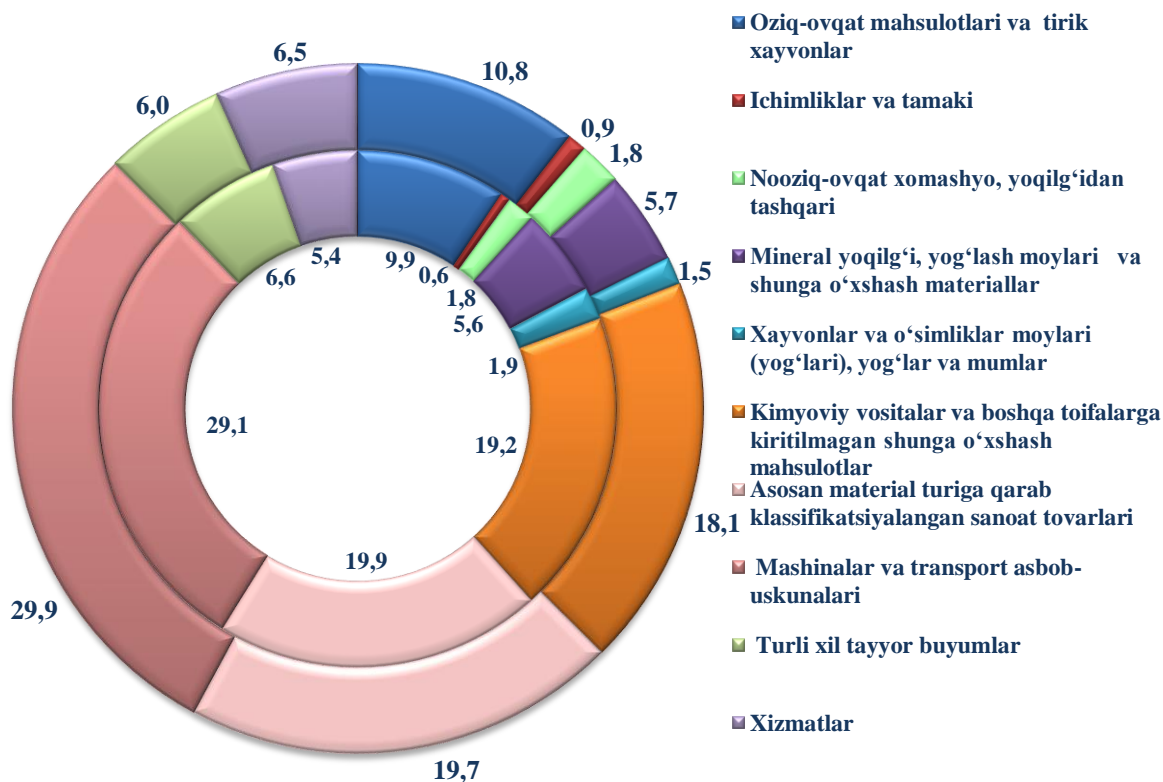
Import tarkibi

	<i>Importning umumiy hajmidagi ulushi, foiz hisobida</i>		<i>2021- yil yanvar-dekabrga nisbatan, foiz hisobida</i>
	<i>2021 -yil yanvar-dekabr</i>	<i>2022 - yil yanvar-dekabr</i>	
Import tarkibi	100,0	100,0	117,1
oziq-ovqat mahsulotlari va tirik xayvonlar	9,9	10,8	128,5
ichimliklar va tamaki	0,6	0,9	165,1
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	1,8	1,8	115,4
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	5,6	5,7	119,5
Xayvonlar va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	1,9	1,5	94,7
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	19,2	18,1	110,5
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	19,9	19,7	115,8
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	29,1	29,0	116,5
Turli xil tayyor buyumlar	6,6	6,0	106,3
Xizmatlar	5,4	6,5	141,7

Tovar va xizmatlarning eksport tarkibi, jamiga nisbatan, foizda
(yanvar-dekabr oylarida)

Tovar va xizmatlarning import tarkibi, jamiga nisbatan, foizda
(diagrammaning tashqi aylanasi 2022- yil yanvar-dekabr, ichki aylanasi 2021 -yil yanvar-dekabr)

Hududlar kesimida tovar va xizmatlarning eksport tarkibi,
(ming. AQSh doll), 2022- yil yanvar-dekabr oylarida

	<i>oziq-ovqat mahsulotlari va tirik xayvonlar</i>	<i>ichimliklar va tamaki</i>	<i>nooziq-ovqat xom-ashyo, yoqilg'idan tashqari</i>	<i>mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar</i>	<i>hayvonlar va o'simlik lar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar</i>
Toshkent shahri	189 800,4	89 140,7	73 674,0	220 400,0	2 201,1
Bektemir	6 157,4	556,2	3 138,4	76,6	28,2
Uchtepa	9 383,4	45,6	2 102,3	7,2	-
Yunusobod	47 361,1	66 475,2	7 572,9	123 294,1	0,7
Mirzo Ulug'bek	10221,9	275,2	9 528,8	9,9	127,3
Mirobod	13 385,8	847,1	29 636,9	27 766,6	49,6
Shayxontohur	2 586,7	97,1	2 035,6	28,6	198,6
Olmazor	27 501,4	252,7	1 267,4	117,2	-
Serg'ali	5 939,0	63,5	1 404,4	10 662,0	-
Yakkasaroy	6 514,1	408,5	1 151,2	36 373,9	12,0
Yashnobod	24 032,8	18 625,6	12 429,3	20 057,5	-
Yangihayot	8 537,9	90,7	1 22,2	312,3	-
Chilonzor	28 178,9	1 403,3	1 684,7	1 694,1	17 84,7
Tumandan tashqari	-	-	-	-	-

(davomi)

	<i>Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar</i>	<i>Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari</i>	<i>Mashinalar va transport asbob-uskunalari</i>	<i>Turli xil tayyor buyumlar</i>	<i>Xizmatlar</i>
Toshkent shahri	446 714,8	846 836,7	346 351,2	155 114,6	2 246 705,1
Bektemir	5 856,0	27 444,3	77 51,4	6 922,8	1 016,2
Uchtepa	668,3	10 409,7	1 989,7	8 368,8	403,6
Yunusobod	43 983,8	27 303,4	36 902,2	18 012,8	233 658,0
Mirzo Ulug'bek	10 846,2	63 359,8	12 112,5	4 930,2	34 390,8
Mirobod	12 479,1	14 214,4	19 171,6	4 548,7	880 816,5
Shayxontohur	321 233,2	85 016,9	173 791,9	8 123,5	25 759,1
Olmazor	8046,7	125 124,4	2 280,3	15 676,8	23 874,1
Sergeli	3 963,8	182 896,5	26 321,3	8 921,2	145 020,2
Yakkasaroy	8497,3	15 497,0	13 992,6	47 671,0	700 809,5
Yashnobod	10217,1	75 418,9	38 408,1	7 185,4	53 296,6
Yangihayot	6349,5	96 231,0	1 968,1	11 924,6	-
Chilonzor	14573,8	123 676,2	11 952,5	12 828,8	52 258,7
Tumandan tashqari	-	244,2	-	0,0	95 401,8

Hududlar kesimida tovar va xizmatlarning import tarkibi,
(ming. AQSh doll) 2022- yil yanvar-dekabr oylarida

	<i>oziq-ovqat mahsulotlari va tirik xayvonlar</i>	<i>ichimliklar va tamaki</i>	<i>nooziq-ovqat xom-ashyo, yoqilg'ida n tashqari</i>	<i>mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar</i>	<i>hayvonlar va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar</i>
Toshkent shahri	1 613 337,4	132 162,0	267 258,6	855 792,6	230 880,3
Bektemir	58 352,4	8,9	7 645,1	12 120,0	148,1
Uchtepa	72 345,7	1 795,4	24 270,9	6 560,7	12 735,7
Yunusobod	128 012,2	34 791,5	55 525,9	201 589,8	15 090,0
Mirzo Ulug'bek	88 609,7	31 439,2	7 357,9	14 072,2	4 469,5
Mirobod	132 364,2	18 586,7	7 651,2	85 355,0	83 649,3
Shayxontohur	83 133,0	693,4	34 754,0	30 954,7	5 700,6
Olmazor	195 628,0	567,0	32 673,7	12 265,2	45 871,1
Sergeli	130 821,1	3 400,3	17 694,7	13 503,4	1 043,5
Yakkasaroy	220 511,9	12 865,5	5 211,0	321 259,5	16 162,9
Yashnobod	201 835,6	10 087,5	18 043,7	18 406,8	9 225,7
Yangihayot	17 035,3	231,1	19 799,8	5 149,3	9 366,0
Chilonzor	284 427,9	17 695,5	36 604,8	134 556,0	27 417,8
Tumandan tashqari	260,4	-	25,9	-	0,1

(davomi)

	<i>Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar</i>	<i>Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari</i>	<i>Mashinalar va transport asbob-uskunolari</i>	<i>Turli xil tayyor buyumlar</i>	<i>Xizmatlar</i>
Toshkent shahri	2 701 217,5	2 936 976,8	4 316 885,1	895 184,3	963 461,3
Bektemir	163 338,2	58 887,0	139 576,3	13 805,2	136,5
Uchtepa	80 351,3	191 992,1	114 479,4	44 775,1	3 273,3
Yunusobod	220 519,8	288 493,7	454 381,6	149 887,4	249 178,5
Mirzo Ulug'bek	194 146,0	136 503,6	306 177,2	72 120,3	18 180,5
Mirobod	241 219,3	336 264,2	1 175 812,2	109 201,3	416 348,6
Shayxontohur	105 179,0	373 644,8	276 154,2	64 397,9	46 230,2
Olmazor	503 041,4	230 637,7	138 506,9	67 756,5	116 862,5
Sergeli	185346,0	255 509,6	490 088,6	35 503,6	31 156,3
Yakkasaroy	295 229,1	235 159,8	435 155,5	104 879,1	14 291,0
Yashnobod	234 503,6	351 138,0	364 813,4	94 063,4	6 031,9
Yangiheyot	22 709,7	57 778,9	63 345,8	4 337,2	525,5
Chilonzor	455 625,1	420 953,7	356 047,8	131 271,3	22 288,4
Tumandan tashqari	8,8	14,1	2 346,2	3 186,0	38 958,1

STATISTIK KO'RSATKICHLARGA IZOHLAR

Tovar – har qanday ko'chma mulk, shu jumldan valyuta va valyuta qimmatliklari, elektr, issiqlik va boshqa energiya turlari, transport vositalari (yo'lovchilar va tovarlar tashish uchun ishlatiladigan transport vositalari, shu jumladan konteynerlar va boshqa transport uskunalari bundan mustasno), intellektual mulk obyektlari.

Tovarlar eksporti – agar qonunchilikda boshqa tartib ko'zda tutilmagan bo'lsa, tovarlarni O'zbekiston Respublikasi bojxona chegarasidan qaytarib olib kirish majburiyatisiz olib chiqish.

Tashqi savdo aylanmasi – mamlakatning muayyan davrdagi eksport va import qiymatlari summasi.

Tovarlar kelib chiqqan mamlakat – tovar to'liq ishlab chiqarilgan yoki yetarli darajada qayta ishlov berilgan mamlakat (tovar yetarli darajada qayta ishlov berilgan mamlakat “Bojxona tarifi to'g'risida”gi O'zbekiston Respublikasi qonunining 26-moddasiga asosan aniqlanadi).

Tovarlarning belgilangan manzili – yuklab jo'natish paytida tovar yetkazib berilishi belgilangan mamlakat sifatida ma'lum bo'lgan mamlakat.

Tovarlarning statistik qiymati – shartnoma valyutasidan qat'i nazar yagona bazisga keltirilgan shartnoma bo'yicha tovarlar qiymati.

Xizmatlar (ishlar) eksporti — O'zbekiston Respublikasining rezidentlari tomonidan norezidentlarga, iqtisodiy geografik joylashuvidan qat'i nazar, ko'rsatilgan xizmatlar (bajarilgan ishlar).

Xizmatlar (ishlar) importi — norezidentlar tomonidan O'zbekiston Respublikasi rezidentlariga, iqtisodiy geografik joylashuvidan qat'i nazar, ko'rsatilgan xizmatlar (bajarilgan ishlar).